

NOTULEN van de op donderdag 10 juli 2014 in het gemeentehuis gehouden vergadering van de raad van de gemeente Leusden.

Aanwezig zijn de leden:

de dames: M.G. van Eijden-Smits, S.A. den Herder, M.C.C. Koetsenruijter, M.E. Mellink en K.E. Pouwels-Koopman

de heren: F.M.J. Anten, W.H. van den Brink, C.P.W.J. Genders, W.G. van Ginkel, J.G. van Halderen, W. van Hell, J.P.O.M. van Herpen, G.J. Kroeze, P.H. Lensselink, J.R. Madiol, J. Mülder, B.A. Piersma, K. Roskam (vanaf agendapunt 4), J.W. Spijkerman, M.T.M. Sturkenboom, W.R. Vos en T.C.M. Wildenburg (tot agendapunt 4)

Afwezig:

Voorts zijn aanwezig de wethouders:

de heren: A.J. Dragt, H.A.W. van Beurden en J. Overweg

voorzitter: A. Vermeulen, burgemeester

raadsgriffier:

mevrouw: J.S.Y. Houtman

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.35 uur.

2. Vaststelling agenda

Er zijn geen insprekers.

3. Onderzoek geloofsbrieven, toelating en beëdiging K. Roskam

De onderzoekscommissie bestaat uit mevrouw Den Herder en de heren Van Ginkel en Sturkenboom.

De heer **Van Ginkel** leest het rapport raadscommissie Onderzoek geloofsbrieven voor. De commissie uit de gemeenteraad van Leusden in wier handen werden gesteld de geloofsbrieven en verder bij de wet gevorderde stukken ingezonden door de heer K. Roskam, op 2 juli 2014 benoemd tot lid van de raad van de gemeente Leusden, rapporteert de raad dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat de benoemde aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert de raad te besluiten bovengenoemde toe te laten als lid van de raad van de gemeente Leusden.

De raad stemt bij acclamatie in met de toelating van de heer K. Roskam.

De **voorzitter** leest de volgens de Gemeentewet gevorderde eed voor.

De heer **Roskam** legt in handen van de voorzitter de eed af.

4. Benoeming de heer Roskam tot voorzitter van de informatieronde Ruimte en rapporteur Regionale werkvoorziening Amersfoort

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stemt de raad in met de benoeming van de heer Roskam.

5. Algemene beschouwingen van de fracties op volgorde door loting te bepalen (10 minuten per fractie)

De heer **Van Herpen** levert zijn bijdrage onder de titel: Een nieuwe start voor Leusden, met vol vertrouwen op weg naar een sociaal, groen en sterk Leusden. De laatste vergadering voor het aanbreken van het zomerreces staat altijd garant voor een politiek debat met grote impact. Aan de hand van de Kaderbrief worden de grote lijnen geschetst waarmee het colle-

ge vervolgens aan de slag gaat om de raad eind 2014 de begroting voor 2015 te kunnen voorleggen. Daarnaast is er nog het CUP als uitwerking van het eerder dit jaar gesloten coalitieakkoord. Of dit nog niet voldoende is, fietst hier nog eens een uit Den Haag afkomstige "meicirculaire" doorheen, die beter de junicirculaire genoemd kan gaan worden, kijkend naar het tijdstip van verschijnen. Te laat maar ook nog eens met de vervelende uitkomst. Leusden mist € 400.000,00 aan inkomsten, waarop niet gerekend was. Dit maakt de Voorjaarsnota niet minder relevant maar de verwerking van deze tegenvaller en de fine tuning zal blijken bij het begrotingsdebat in het najaar van 2014.

Namens de Groen Links-PvdA-fractie spreekt hij zijn enthousiasme uit.

Terugkijkend ziet hij een mooie verkiezingsstrijd die gestreden is en waar tussen de politieke partijen waar dit gewenst was, goed is samengewerkt. De verkiezingsuitslag maakte een coalitie mogelijk die voor Leusdense begrippen vernieuwend genoemd mag worden. Een nieuw college trad aan. Vanaf het begin wordt er stevig aan de weg getimmerd, het leek haast of de inwerkperiode is overgeslagen. Het college is direct enthousiast aan de uitvoering van het coalitieakkoord begonnen. De aansporing om hier vooral mee door te gaan omwille van de Leusdense samenleving; hebben de wethouders en burgemeester en achter de schermen het ambtelijk apparaat niet nodig. Dank voor deze mooie inzet voor de Leusdense burger. Lof voor het lef om maatschappelijk te ondernemen, te investeren, de nek uit te steken. Reikhalzend ziet hij uit naar de start van projecten zoals de Biezenkamp, de tweede sporthal en de omtovering van het huidige gemeentehuis in een voor deze tijd meer passend gemeenschapshuis. De raad behandelt in deze vergadering de investeringsbudgetten voor de bouw van de twee MFC's. De bouwkranen zullen ondanks de crisis in de bouw binnenkort weer aan de Leusdense horizon prijken.

Ook prijst de GroenLinks-PvdA-fractie de ingeslagen weg waar het de vernieuwde communicatie betreft. In het bijzonder de energie die door het college gestopt is in het luisteren naar en in gesprek gaan met de burgers en belangenorganisaties rondom het coalitieakkoord en de toekomst en revitalisering van de Leusdense werklocaties.

Zijn er dan geen bedenkingen?

Leusden is ambitieus, lees het coalitieakkoord en het CUP er nog maar eens op na.

Daarnaast krijgt de gemeente vanuit Den Haag op het sociale domein veel taken toebedeeld, passend bij de overheid die dicht bij de burger staat. De financiële kaders zijn soms beperkt, onzeker of gewoon tegenvallend. Zie als het meest recente voorbeeld de € 400.000,00 uit de meicirculaire. Meevallers zijn soms ook te melden, zie de € 75 miljoen die landelijk extra voor de huishoudelijke hulp beschikbaar komt.

Het is zaak goed de financiële ontwikkelingen te monitoren. Leusden kent een goed functionerend riskbeleid. De decentralisaties zullen nadrukkelijk in dit bestaande instrumentarium een plek moeten krijgen. Nog meer zorg heeft de GroenLinks-PvdA-fractie over hoge verwachtingen die er leven over de participatiesamenleving waarin aan veel beleid gestalte wordt gegeven. De bedoelingen van de participatiemaatschappij onderschrijft hij. De verhouding burger en overheid is aan herijking en een kanteling toe. In de communicatie en in de gesprekken die de gemeente gaat voeren met de gebruikers van zorg moet veel geïnvesteerd worden om de participatiemaatschappij op een sociaal verantwoorde wijze voor elkaar te boksen. Ook moeten de bestuurders van deze gemeente de al zo vaak genoemde monitoring meten en volgen. De gemeente is een lerende organisatie en moet via monitoring alert zijn en bereid zijn te sturen als dit noodzakelijk en politiek gewenst is.

Het zijn spannende maar ook boeiende tijden in gemeentelijk Nederland. Veel staat op het punt fundamenteel anders te gaan worden. De GroenLinks-PvdA-fractie werkt graag met een open maar tevens alerte mind mee aan de decentralisatietrajecten. Het spreekt zijn fractie aan dat de wethouders hun collectieve verantwoordelijkheid voor de decentralisatieprocessen mede vorm hebben gegeven via de afgesproken portefeuillevverdeling. Ook hieruit blijkt een besef van urgentie en betrokkenheid. Gezamenlijk op de bok zitten waar bestuurlijk en politiek gezien de uitdagingen liggen maar ook de potentiële risico's. Tot slot hamert hij op de Leusdense eigenheid in het sociaal domein. Organiseer zoveel mogelijk in eigen huis, korte lijntjes, maar ook met de Leusdense maat. Bouw hierbij voort op de goede sociale structuur die Leusden zo uniek maakt. Stimuleer proactief de nog niet aangeboorde buurtkracht in

buurten en wijken en verenigingen. Het recent gestarte initiatief "Buurkracht Alandsbeek" is een mooi voorbeeld van hoe de Leusdense samenleving de verantwoordelijkheid en zorg voor elkaar weer oppakt. Het college moet zichtbaar zijn en mede-ondersteuner bij dit soort noodzakelijke ontwikkelingen. Waar nodig moet het maatwerk leveren. Klantgericht en waar nodig een goed functionerend vangnet. De GroenLinks-PvdA-fractie zal erop toezien dat in Leusden geen mensen onbedoeld de dupe worden van alle veranderingen in het sociale domein. Dat geldt voor de overgangperiode en de periode na 2017. Niemand komt tussen wal en schip terecht door onvoorziene omstandigheden of stapeling van effecten. Nog een aantal kritische noten van meer financiële aard.

De GroenLinks-PvdA-fractie is tevreden met de voorgenomen investeringen die Leusden gaat doen. Biezenkamp, MFC, gemeentehuis, tweede sporthal. Goed dat de draad weer wordt opgepakt nadat een ander majeur project, het fietspad Leusden Achterveld zijn voltooiing nadert. De investeringen komen de Leusdense samenleving ten goede. Bovendien helpen overheidsinvesteringen in tijden van economische zorg mee de economie te stimuleren, inclusief de lokale economie. Toch vraagt hij het college blijvend grote alertheid aan de dag te leggen. Bewust maakt hij keuzes te investeren ten koste van de reserves. Deze zijn ruim en kunnen zeker nu het schatkistbankieren de gemeente arm maakt, maar beter een andere aanwending krijgen. Toch een oproep om goed te monitoren hoe de financiële situatie van de gemeente zich op langere termijn ontwikkelt. Er zijn onzekerheden aan de inkomstenkant, zie als voorbeeld weer de € 400.000,00 uit de recente meicirculaire. Ook aan de uitgavenkant zijn vele onzekerheden. Hij wijst op de risicomonitor waarin toch duidelijk een beeld naar voor komt van toenemende risico's op een aantal terreinen. Grondexploitaties en het in toenemende mate werken in samenwerkingsverbanden zijn twee niet te onderschatten risico's. Hij verzoekt het college hierin nog meer waakzaam te zijn en deze gemeenteraad goed en tijdig te informeren. Alleen dan kan deze raad zijn budgetrecht op een goede en verantwoorde wijze waarmaken.

In dit kader vraagt hij het college dringend alle PM-posten die in de stukken staan, in de voor te leggen begroting komend najaar, van concrete cijfers te voorzien. Pas dan kan deze raad, de cijfers kennend, een finaal en afgewogen oordeel vellen over het financiële plaatje van de gemeente Leusden.

Tot slot in dit rijtje van financiële beschouwingen nog een oproep. Iedereen is volledig overtuigd van de noodzaak van het bestaan van onze sportverenigingen. Zij zijn op vele vlakken van wezenlijke betekenis. Op het gebied van sport, gezondheid en verenigingsleven vervullen zij onmisbare functies in de samenleving. Aan de andere kant worden de financiële bijdragen van de gemeente verminderd aan deze verenigingen. Daarnaast vraagt de gemeente een steeds hogere huur voor de sportfaciliteiten. Hier is grote alertheid geboden. De tangbeweging van korten aan de inkomstenkant en zwaardere lasten moet niet de doodsteek worden voor deze verenigingen.

De GroenLinks-PvdA-fractie stemt in met de Kadernota zoals deze is gepresenteerd en met de verwoording van het coalitieakkoord in het CUP. Hij vraagt het college via een motie een speerpunt toe te voegen aan het preventiebeleid. Naast specifieke aandacht voor alcohol- en drugsmisbruik in het kader van preventie vraagt hij het college de strijd tegen obesitas ook als speerpunt te zien en als zodanig een plek te geven in het beleid. Hij dient hiervoor een motie in.

"De raad van de gemeente Leusden, in vergadering bijeen op 10 juli 2014;

overwegende dat:

- in het CUP wordt gesproken over preventieve verslavingszorg van o.a. alcohol en drugsgebruik;
- bij verslavingszorg ook voedingsverslaving zoals obesitas en anorexia hoort;
- het bekend is dat de overheid in haar Nationaal Preventie Programma gemeenten en scholen stimuleert preventieve maatregelen te nemen tegen overgewicht om onder andere pestgedrag, en chronische aandoeningen op latere leeftijd te voorkomen;

- Leusden bij haar visie op de Jeugdzorg veel aandacht voor preventie heeft en hiervoor bijvoorbeeld het JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) interventieprogramma kan inzetten;

verzoekt het college:

- de preventieve verslavingszorg genoemd in 8.6 van het CUP uit te breiden met het verhogen van de bewustwording onder jongeren en ouders/opvoeders van risico's bij voedingsverslaving;
- op basis van de uitkomsten van de eerstvolgende Jeugdgezondheidsmonitor beleid te formuleren voor overige gezondheidsrisico's;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Genders** zegt dat dit het eerste Voorjaarsdebat in de raad met een nieuwe coalitie is. Een coalitie die kiest voor meer spanning op de lijn. Dit terwijl de kiezers er moeite mee hadden om inhoudelijke verschillen te vinden tussen de partijen. Ook in de onderhandelingen kwam de formateur uiteindelijk meer op gevoelsmatige dan op inhoudelijke gronden tot een meerderheid. In het uitvoeringsprogramma van het college is dit zichtbaar. Er zijn niet veel onderwerpen waarbij er een fundamenteel verschil van mening is over het WAT. Wat voor oppositie kan de VVD nog voeren tegen dit programma? Wel, bij veel punten is onduidelijkheid over het hoe. Probleem is dat het niet SMART genoeg is, hoewel dit in een van de eerste alinea's wordt gesteld. Vooral niet specifiek en tijdgebonden. Daardoor kan de VVD slecht beoordelen of het acceptabel en realistisch is. Hoe kan het college worden gehouden aan zijn beloftes als deze niet concreet benoemd worden in tijd, geld en vooral resultaat? Hij mist transparantie naar de samenleving: er waren meer dan dertig insprekers bij de coalitievorming betrokken, wanneer zijn de inspraakreacties te verwachten? Waar heeft dit concreet toe geleid in het CUP? De eerste honderd dagen met inwoners in gesprek roept bij hem associaties op met het kabinet Balkenende IV. Een van de meest visieloze kabinetten ooit. Hij wil één ding helder stellen: het college is zeker niet visieloos. De communicatie kan echter beter. Met name de vertaling naar concrete visies en beleid. Liever ziet de VVD deze eigen visie van het college als helder ankerpunt. Het uitvoeringsprogramma loopt over van de werkwoorden. "We gaan ermee aan de slag," werd veertien keer geteld bij één wethouder in de informatieronde. Graag ziet de VVD de resultaten, niet alleen in het programma, maar vooral in de samenleving. Werk in plaats van woorden!

Organisatie

Het blijft toch moeilijk om te zien dat er gekozen wordt voor drie fulltime wethouders. Dat kost veel geld. Inderdaad komen er stevige dossiers op de gemeente, maar is daarom meer fte nodig? Volgens spreker is er dan meer budget voor de ambtelijke ondersteuning nodig in plaats van meer wethouders. Ook de verdeling van dossiers blijft onduidelijk en leidt tot ruis en twijfel: "Wie geeft antwoord op welke vraag?" Hij mist de concrete status en voortgang van het reduceren van de gemeentelijke formatie. Uit de cijfers blijkt dat er een klein overschot is. Er ligt een forse taakstelling, wat is daar de financiële status van, en hoe is de ontwikkeling de komende jaren? De extra taakstelling uit het Voorjaarsdebat 2013 wordt gehaald, maar hoe makkelijk? Wringt het echt?

Algemeen

Goed dat ernaar wordt gestreefd om de opbrengsten van de toeristenbelasting ten goede te laten komen aan de sector. Beter zou het zijn om de toeristenbelasting geheel af te schaffen en de sector zelf de PR ter hand te laten nemen. Mooi dat het college daadkracht toont bij de ontwikkeling van de Biezenkamp. Kan er alvast voor gezorgd worden dat de openbare ruimte een fatsoenlijke aanblik krijgt? Hoe staat het met de omgeving van het Hamersveld, al enkele jaren afgebouwd, maar nog lijkt de omgeving een bouwplaats? Dat de MFC's Atria en Atlas nu echt van start gaan is goed en erg nodig. Goed dat de gemeente het heft in eigen hand neemt. Het lijkt een loffelijk streven dat Leusden een fairtrade-gemeente moet worden. Mooi dat de gemeente daarin het voortouw neemt. Maar wat kopen we er lokaal voor dat de gemeente eerlijk verbouwde koffie en thee schenkt? Want verder moeten de Leusdense be-

drijven dit vooral zelf oppakken. Verplicht kunnen ze daar gelukkig niet toe worden. In vrijheid ervoor kiezen wel. De woonvisie wordt geactualiseerd, ook een programmapunt van de VVD. Een goede zaak, want de huidige visie wordt in veel gevallen als een knellend kader ervaren bij die ontwikkelingen, die wél rendabel blijken. Mooi dat in het Langesteeggebied natuur wordt ontwikkeld. Stel deze dan ook open voor iedereen en maak doorbraken tussen Leusden en het buitengebied. Natuur is niet iets om een hek omheen te zetten.

Sociaal domein

Zoals zijn inmiddels ex-collega Wildenburg en collega Lensselink eerder al betoogden, maakt de VVD zich grote zorgen over de transitie in het sociaal domein. Beleid moet nog concreet worden, terwijl het systeem al op 1 januari 2015 in bedrijf moet zijn. Het college kiest echter nu al voor botte bezuinigingsmaatregelen die de maatschappij gaan treffen. Als meest sociale partij vraagt de VVD zich af of Leusden nog wel sociaal blijft. Het college wil uitgaan van eigen kracht. Veel zorgbehoevenden hebben juist geen eigen kracht. Meer kracht in de maatschappij bereikt het college niet door het probleem over de muur te gooien. Tenzij er wordt gekozen voor de "cold turkey". Hoe staat het met de langlopende contracten in het sociaal domein? De raad heeft eerder besloten dat er geen contracten verlengd mogen worden zonder consultatie, maar er is niets meer vernomen van de vaak meerjarige verplichtingen met de huidige grote zorgaanbieders. Hij begrijpt dat onder begeleiding de droom nagejaagd wordt. Betekent dit ook dat iedereen echt iedereen is en als iedereen wat anders vindt dan het college nu, dat dan de Samenleving Voorop nog steeds aan de orde is? In dit kader wil hij de verantwoordelijke wethouder graag iets meegeven. Een instrument dat nuttiger is dan consultants en bovendien ook nog eens fair trade.

Ondernemers komen er bekaaid af in het programma

Er komt een digitaal loket voor ondernemers. Leuk, maar dit is gewoon een wettelijke plicht. Goed dat deze nagekomen wordt, maar de vraag is of ondernemers niet méér nodig hebben. De werklocaties komen goed op dreef. Een compliment daarvoor. Er worden concrete plannen voorgesteld aan het bedrijfsleven. Helaas schiet daarbij de communicatie te kort. Juist nu de belangen die er spelen, groot zijn, verwacht hij prudentie van het college. Jammer is dat er weliswaar een conceptvisie ligt, maar dat de bedrijven geduld moeten hebben tot ver in 2015 vóór de bijbehorende bestemmingsplannen vorm krijgen. Vestigingsbeleid detailhandel: hoe borgt het college de positie van de huidige winkeliers, die het nog steeds moeilijk hebben met teruglopende consumentenbestedingen? En maakt het college daarnaast plaats voor de nieuwe economie, die zich voor een groot deel online afspeelt? 40% van de klassieke detailhandel zal verdwijnen. Er wordt weinig tegenprestatie van werkzoekenden gevraagd, maar het zijn de ondernemers die voor het grootste gedeelte de sociale cohesie in Leusden sponsoren met geld, eigen inzet en in ozb-lasten. De ondernemers die nu worden geconfronteerd met vertragende werklocaties, waar steeds meer van wordt gevraagd en waar de gemeente niets voor terugdoet. Op zich hoeft dat ook niet, maar nóg meer vragen van die ondernemers in het komende programma is echt buitengewoon onverstandig en jaagt ze het dorp uit. Dan ontbreekt de motor in Leusden.

Onderwijs

Leunt Leusden alleen maar op Amersfoort of kijkt de gemeente verder dan alleen basisonderwijs voor de toekomst van de jeugd van Leusden? Hoe kan onderwijs worden ingezet om ook werkenden en bewoners zonder werk verder te scholen voor een betere inzetbaarheid? Worden hierover gesprekken gevoerd met partijen? Nogmaals jammer dat onderwijs niet gekoppeld wordt aan de ontwikkeling van de werklocaties.

Werk

Leusden heeft circa 1000 NWW'ers. Dat zijn niet-werkende werkzoekenden voor de niet-ingewijden. Banen, banen, banen. De VVD leest daar in het uitvoeringsprogramma niets over. Terwijl dit toch de meest primaire zorg is in ieder huishouden. Ook het leveren van een sociale tegenprestatie door uitkeringsgerechtigden is onbekend.

Financiële gevolgen

De Kadernota 2014 is inmiddels achterhaald. Vanavond wordt gedebatteerd op basis van verouderde cijfers. Het is loffelijk dat het college met een min of meer sluitende begroting komt. Maar de meicirculaire gooit voor een slordige € 400.000,00 roet in het eten. Aanlokke-

lijk is het dan om dit snel op te lossen en in de reflex te schieten van lastenverhoging. De VVD maakt zich zorgen dat de rekening voor het nieuwe beleid zodoende via de achterdeur bij de samenleving op de mat valt. Een sigaar uit eigen doos. De nieuwe sporthal, de natuurimpuls in de Langesteeg, het energieakkoord, betaald door de inwoners van Leusden. Ook de inwoners die er géén gebruik van maken. Veel wordt er neergelegd in de samenleving. Alle PM-posten bij elkaar tellen op tot een groot bedrag. Dat bergt een groot risico in zich: de samenleving moet voor miljoenen taken op zich gaan nemen. Neemt het college de verantwoording als dat niet lukt? Onze vermogenspositie verslechtert, de buffers worden minder, terwijl de risico's toenemen. Een deel van onze reserves wordt ingezet bij de MFC's en de ontwikkeling van een nieuwe sporthal. Met andere woorden: de weerstand wordt verminderd juist als die hard nodig is. Dat moet een keer fout gaan. Rekent het college op de samenleving om dit op te lossen? Het college zal aangeven, dat het allemaal niet zo'n vaart zal lopen. Welnu, de VVD wil klare taal en roept de raad met een motie op om zich uit te spreken. De lasten verhogen is géén bezuiniging en dient pas als allerlaatste redmiddel.

De VVD mist nog de visie van en concrete aanpak door het college: kies een eigen visie (dus geen oude wijn in nieuwe zakken), maak die scherp en voer die uit, blijf niet zwabberen aan de hand van "de samenleving", wat is nu precies "de samenleving"? Een paar belangengroepen?

Zorgtransities: zet een nieuw systeem op en blaas de huidige systemen niet op voordat er een fatsoenlijk systeem in de steigers staat. Het college lijkt inmiddels verder dan dat het liet zien bij de behandeling van de huishoudelijke hulp. Laat dat dan ook zien, dat geeft de raad en de samenleving vertrouwen.

Financiën: wees voorzichtig, leg de rekening nu niet in de samenleving. Toename van de risico's terwijl de buffer afneemt zorgt voor kwetsbaarheid in het kwadraat!

Conclusie

Leusden staat er niet slecht voor. De economie laat licht herstel zien. Tegelijkertijd lopen de werkgelegenheid en de consumptie nog achterop. Maar de wereld is wel veranderd en op allerlei gebieden moeten we voor een nieuwe aanpak kiezen. "Water! Water! Water!" roept het college. Maar er is niet gedefinieerd of het zoet of zout water is. In het najaar van 2014 zou wel eens kunnen blijken dat het erg zout water is. Hij dringt er bij het college op aan om, vanuit zijn eigen visie, klare wijn te schenken. Het college en de raad staan voor grote uitdagingen in de komende periode. Het is alle hens aan dek! De VVD zal daar zo scherp mogelijk op toezien.

Dat betekent: verantwoord oppositie kiezen omdat het algemeen belang soms groter kan zijn dan partijpolitiek, maar hij verwacht wel dat het college tegengeluiden in de maatschappij ook wil horen, vooral als ze door volksvertegenwoordigers verwoord worden, en daar ook wat mee doet.

Hij citeert J.F. Kennedy: "the Constitution makes us not rivals for power but partners for progress." Vrij vertaald: de wet maakt van ons geen rivalen in de strijd om de macht maar partners voor vooruitgang.

Mevrouw **Pouwels** heeft het spaarvarken al eerder aan de orde gesteld. Blijft hij goed gevuld of wordt het een mager varkentje? Als zij naar de Kaderbrief kijkt, vermagert het varken wel heel snel. De financieringsmiddelen gaan vanaf de € 35 miljoen fors naar beneden. Pas vanaf 2017 gaan de cijfers weer langzaam omhoog. Echter, waarom doet het college dit en is de ChristenUnie-SGP er zelfs blij mee? Het spaarvarkentje wordt mager, maar dat komt omdat er nieuw leven in de brouwerij komt. De ChristenUnie-SGP wil investeren in Leusden, rendement halen uit de gelden. Niet zozeer financieel rendement maar ook maatschappelijk. Toekomstige investeringen in MFC's, in de Biezenkamp, in openbare ruimte, in de renovatie van het gemeentehuis en in duurzaamheid. Er moet nog worden geïnvesteerd in de derde spoorlijn bij Pon, een oude verplichting.

Er wordt € 2 miljoen geïnvesteerd in de sporthal, waarvan € 1 miljoen terugkomt via de kapitaalslasten, maar € 1 miljoen komt niet terug. Dat wil niet zeggen dat de gemeente die € 1 miljoen kwijt is. Haar fractie vindt het mooi dat er toch eindelijk zicht is op een tweede sporthal. Financieel is er € 1 miljoen weg, maatschappelijk ziet zij het als grote winst voor veel in-

woners van Leusden. Het gaat hier wel om belastinggeld van de burger. Dat vraagt altijd weer een zorgvuldige afweging. Zij wil het geld niet over de balk gooien en vraagt om een goede monitoring van de besteding van de gelden. De ChristenUnie-SGP zal het overzicht van de reserves kritisch volgen. Het huidige overzicht van de reserves vraagt toch nog enige nadere bestudering richting begrotingsvergadering.

De ChristenUnie-SGP wil de gelden inzetten om Leusden te doen groeien. Leusden hoeft niet rijk te worden, niet groot te worden. Maar zij wil wel groeien in welzijn, welbevinden, zorg voor elkaar! De ChristenUnie-SGP wil investeren in Leusden 2.0.

Leusden 2.0 betekent voor haar ook een zorgzaam Leusden.

Nederland kent een hoge levensstandaard. Er wordt veel gedaan aan preventie en de medische zorg is van een hoog niveau. Maar zij wil ook de periode na de zorg niet vergeten. Een hoog niveau in de zorg schept ook verplichtingen. Het kan zijn dat iemand een hartkwaal heeft; hij krijgt een pacemaker en leeft langer dan vroeger ooit mogelijk was.

Mensen krijgen een ernstig ongeluk, komen er zwaar beschadigd uit maar door de goede zorg in het ziekenhuis leven ze nog; hoe gaat hun leven verder? Er zijn kinderen die dankzij goede medische zorg epileptische aanvallen overleven of andere zorg krijgen. Met dank aan God zegt de ChristenUnie-SGP. Iedereen profiteert van die medische zorg. Nu moet de wereld rond de medische zorg anders worden ingericht. Er komen meer taken naar de gemeente met daarbij de nodige bezuinigingen. Er worden veel besluiten genomen die veel mensen aan den lijve zullen ondervinden. Belangrijk Leusdens kader hierin is: Eigen kracht voorop, maar wat de ChristenUnie-SGP betreft wel met veel zorg voor kwetsbare mensen. De hoogwaardige zorg in ons land en de decentralisatie naar de gemeente leidt tot verplichtingen. Dagbesteding wordt meer dan ooit belangrijk; de groep die dit nodig heeft en voor wie dit een zeer belangrijke activiteit is, wordt steeds groter. Zij vindt dat daar stevig op ingezet moet worden en dat daarbij ook keuzevrijheid gecreëerd moet worden. Mantelzorgers worden misschien nog wel zwaarder belast door alle wijzigingen; heeft de samenleving de mantelzorgers in beeld? Is bekend hoe die mensen moeten worden geholpen? Er komt gelukkig extra geld om hier mee aan de slag te gaan. De ChristenUnie-SGP vindt het belangrijk dat er voldoende gelegenheden zijn om de netwerken te versterken, elkaar te ontmoeten en elkaar te leren kennen; binnen families, in de buurt maar ook in andere verbanden.

Bij het onderwerp sociaal domein heeft zij al aangegeven: er gaat veel goed in Leusden en er is veel oog voor elkaar. Maar er zijn ook nog witte vlekken. Daarom college, mobiliseer de samenleving. Gebruik de komende twee jaren van transformatie om heel de samenleving mee te krijgen naar een Leusden 2.0. Er zijn al suggesties gedaan door sprekers bij de coalitieonderhandelingen. Maar geef ook ruimte aan verenigingen, sportclubs, hobbyclubs, kerken, welk initiatief dan ook en zorg dat zij ook met elkaar weer verbinding zoeken, zodat belangrijke netwerken ontstaan.

Tenslotte nog concreet over het college-uitvoeringsprogramma. Er wordt veel ambitie getoond waarvan de eerste resultaten al zichtbaar zijn. Er staan daarnaast ook veel risico's benoemd. Zij wil bij een volgende voortgangsrapportage graag van het college horen welke tegenmaatregelen het voor die risico's neemt.

Twee concrete zaken:

Zij dient een motie in rond het onderwerp zelfredzaamheid in aanvulling op hulpverleningsdiensten - dit staat in het CUP wat eenzijdig gericht op inzet AED's. Zij wil een bredere invulling, de motie roept het college op om met inwoners, bedrijven en instellingen te onderzoeken op welke wijze zelfredzaamheid meer invulling kan krijgen, in aanvulling op de taak van de hulpverleningsdiensten en dit onderzoek niet te beperken tot de inzet van AED's.

De elektrische laadpalen:

In het CUP wordt voor de jaren 2015 t/m 2017 € 8.000,00 per jaar gereserveerd. Zij hoorde dat in provincie Utrecht een groot aantal nieuwe oplaadpunten voor elektrische auto's geplaatst worden, die mede door de provincie gefinancierd worden. Ook Gelderland heeft dit besluit onlangs genomen. Het elektrisch rijden moet hierdoor een flinke boost krijgen. Zij roept het college op hier achteraan te gaan en mogelijkheden voor Leusden te bezien. Wat provincie betaalt hoeft Leusden niet zelf te doen.

Concluderend:

Er wordt in Leusden geïnvesteerd, maar uiteindelijk moet Leusden sterker en sociaal rijker worden. Zij complimenteert het college en alle medewerkers in dit huis met het werk dat de afgelopen maanden is verricht.

"De raad van de gemeente Leusden, in vergadering bijeen op 10 juli 2014;

overwegende dat:

- in het coalitieakkoord 2014-2018 het volgende staat:
Samen met inwoners, bedrijven en instellingen onderzoekt de gemeente op welke wijze zelfredzaamheid meer invulling kan krijgen, in aanvulling op de taak van de hulpverleningsdiensten. Een voorbeeld hiervan is de beschikbaarheid en een effectieve en verantwoorde inzet van AED's.;
- in het college-uitvoeringsprogramma alleen uitvoering wordt gegeven aan de inzet van AED's;

roept het college op

- om daadwerkelijk samen met inwoners, bedrijven en instellingen te onderzoeken op welke wijze zelfredzaamheid meer invulling kan krijgen, in aanvulling op de taak van de hulpverleningsdiensten en dit onderzoek niet te beperken tot de inzet van AED's;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Madiol** zegt dat zoals elk jaar in deze laatste raadsvergadering voor het zomerreces de Voorjaarsnota en Kaderbrief ter besluitvorming voorliggen. Daarnaast ligt er in verband met de nieuwe raadsperiode ook het CUP voor. Allemaal belangrijke stukken, die inzicht geven in de plannen en financiële positie van Leusden. Dat de meircirculaire nog roet in het eten gooit, is jammer. Hij begrijpt dat het te kort dag was om de nieuwe gegevens nog in de Voorjaarsnota te verwerken. Wel vraagt hij het college om direct na de zomer met voorstellen te komen op basis van de recente cijfers. D66 en de andere coalitiepartijen hopen met wederzijdse teamgeest de komende vier jaar veel plannen te realiseren in goede harmonie met de oppositie, zodat de inwoners van Leusden weten wat ze aan deze raad en dit college hebben. Uit alle plannen en activiteiten blijkt, dat dit college inzet op daadkracht.

Hij hoopt dat ook de economie nog iets aantrekt, zodat de wind in de zeilen komt en veel afspraken uit het coalitieakkoord gerealiseerd kunnen worden.

Nieuw zijn de spreekuren van de wethouders op diverse locaties in de gemeente. Dit initiatief wordt positief ontvangen en inwoners maken er direct al goed gebruik van. Het college heeft op diverse terreinen de koe bij de hoorns gepakt. Na enkele werkateliers ligt nu de visie werklocaties 2030 ter inzage. Eind juni 2014 werd het startsein gegeven voor de bouw op de Biezenkamp. Ook andere projecten zullen voortvarend aangepakt worden. Denk hierbij aan 't Hart van Leusden, MFC Atlas-Biezenkamp en het Atria scholenblok, de tweede sporthal en de renovatie van het gemeentehuis. Het coalitieakkoord en het daaruit voortkomende CUP zijn ambitieus. Daarom vraagt hij het college de volgende punten goed in het oog te houden:

PM-posten

D66 constateert een behoorlijk aantal PM-posten, die het college nog nader moet invullen. Ze worden gelukkig wel toegelicht en gemotiveerd. Hij heeft er begrip voor, immers tussen de start van het college en de presentatie van het CUP zit maar twee maanden. Hij gaat er vanuit, dat het college spoedig komt met voorstellen, zodat de raad - uitgaande van de meircirculaire - de financiële invulling goed kan beoordelen.

Organisatie

Uit het rapport van de accountant bleek, dat de organisatie op verschillende punten niet optimaal functioneert. Hij gaat ervan uit, dat dit beter wordt als de reorganisatie is afgerond.

Sociaal domein

De transities in het sociaal domein zijn niet alleen een verandering op het gebied van de financiële verantwoordelijkheid van de gemeente. Ook op het vlak van welzijn en sociale voorzieningen staat de gemeente aan de vooravond van een enorme maatschappelijke

transformatie. D66 beseft, dat er nog een lange weg te gaan is voordat er gezegd kan worden dat alles op rolletjes loopt. D66 is wel van mening dat in deze transitie een kans ligt om een aantal specifieke zaken aan te pakken en te verbeteren. Belangrijk is in deze fase een goede communicatie naar de inwoners over wat hen te wachten staat. Hij dringt aan op spoed met het aangekondigde communicatieplan. Daarbij past ook een goede, klantgerichte klachtenprocedure.

Zijn grootste zorg is dat juist het inkomen van de minst draagkrachtigen nog zwaarder onder druk zal komen te staan. Sommige inwoners krijgen te maken met een stapeling van maatregelen. D66 dringt bij het college aan op een ruime vangnetregeling voor die Leusdenaren, die tussen wal en schip terecht dreigen te komen.

De Biezenkamp

Het nieuwe college heeft de bouwactiviteit in de Biezenkamp - mede door inzet van het vorige college, de WSL en andere belanghebbende partijen - weer in beweging kunnen zetten. Het begin is er! Onlangs is officieel de bouw van gebouw Alberik - bestaande uit winkels en sociale huurwoningen - van start gegaan. Het project Biezenkamp is bijzonder complex. Het gaat dan om de bouw van de MFC's en het U-blok. Is het project niet te groot en kan het college dat alleen aan?

Visie Werklocaties

Gedwongen door de economische situatie was het noodzakelijk om de stand van zaken op alle werklocaties in beeld te brengen. Via werkateliers zijn de ondernemers betrokken bij de visie, die nu ter inzage ligt voor inspraak. Hij rekent erop dat het college ook de directbetrokkenen nauw bij de plannen betreft.

Tweede sporthal

De binnensport verenigingen hebben al heel lang de wens voor een tweede sporthal in Leusden. Ambitie spreekt uit het plan om deze nu werkelijk te realiseren. Hij vraagt om duidelijke afspraken met de partners, zodat het financiële risico voor de gemeente bij de exploitatie nihil is.

Gemeenschappelijke regelingen

Hier gaat het CDA verder op in. Het CDA dient een motie in die wordt ondersteund door D66. De werkgroep van de gemeenschappelijke regelingen heeft goed werk verricht en hij hoopt dat andere fracties de motie, nadat deze is ingediend, zullen ondersteunen.

Tot slot

D66 beseft heel goed, dat van de inwoners op veel terreinen een andere manier van meedoen wordt gevraagd. Van cultuur tot sport, van omzien naar elkaar tot het verzamelen van geld voor goede doelen, zoals de Voedselbank en HomeRide. De creativiteit van de inwoners en inzet van heel veel vrijwilligers maakt Leusden tot een fijne plaats om te wonen. Hij heeft vertrouwen in het proces van de Samenleving Voorop.

De heer **Piersma** zegt dat voor de CDA-fractie de kracht van 'wij' voorop staat. Het gaat om burgers in hun netwerk. Het gaat niet om de gemeente. Het gaat om de samenleving. Om ondernemers die zorgen voor werkgelegenheid, ook voor mensen met een beperking. Om vrijwilligers die van alles organiseren en zorgen voor familie, vrienden, kennissen en burens. Om burgers die al dan niet professioneel bijdragen aan een mooiere samenleving. Om boeren en beheerders van het buitengebied. Het gaat om de Samenleving Voorop.

Voor de CDA-fractie zijn drie inhoudelijke speerpunten van groot belang: Zorg is daar een van. Zorg begint met 'je leven op orde' hebben. Dat is de basis onder een gezond en gelukkig leven en helpt het voorkomen van zorg en hulpvragen. Een visie op zorg begint dan ook bij het denken over de burger zelf, thuis, in het gezin, op school, op het werk, in het netwerk en in de wijk. Als het daar botert, is de kans op hulpvragen het kleinst. Uitdaging is dan ook om de zaak om te draaien; start bij een positieve leefomgeving met positieve prikkels. Daar hoort ook bij dat opvoeders, verzorgers (zoals mantelzorgers) en vrijwilligers in hun kracht worden ingezet. Voor iedere generatie en iedere zorgvraag moet er een toegankelijk loket zijn in Leusden en in Achterveld dat helpt problemen op te lossen. Daarachter hoort een sterke zorgketen, om klantvriendelijk en efficiënt de specialistische zorgvraag te behandelen. Daar hoort wat het CDA betreft het in stand houden van huishoudelijke hulp bij.

Tweede punt is de economie. Economie begint met het makkelijker te maken voor ondernemers. En dat schiet nog niet echt op. Er moet echt gewerkt worden aan het verminderen van regeldruk. Dat gaat niet zozeer om de hoeveelheid regels, maar over de manier waarop we ze uitvoeren en dat kan nog steeds slimmer. Neem het ondernemingsdossier en een transparanter en eenvoudiger aanbesteding. De raad heeft een werkgroep vermindering regeldruk en het CDA zal dat blijven stimuleren.

Het derde punt is veiligheid. Iedereen moet zich in Leusden veilig kunnen voelen. De gemeente Leusden moet in gezamenlijkheid veilig worden gehouden. De wijk wordt pas echt veilig als mensen de wijk samen veilig maken. De CDA-fractie kijkt uit naar het in de Voorjaarsnota aangekondigde integrale veiligheidsbeleid 2015-2019. Daarin staat de samenleving wat hem betreft voorop, maar loopt de gemeente niet weg voor haar verantwoordelijkheid. Streng maar rechtvaardig hoort daarbij. In deze raadsperiode gaat de gemeente veel samen met andere gemeenten doen. Daarbij wil de raad wel zijn verantwoordelijkheid kunnen nemen. Vandaar dat hij mede namens de collega-fracties een motie indient. Een motie die hij ook door de andere gemeenteraden in de regio willen laten aannemen. Het wordt hoog tijd dat er een betere aansturing komt van verbonden partijen.

Deze tijd vraagt om degelijk beleid, samenleving voorop en een betrouwbare overheid. Dat staat in de Voorjaarsnota goed opgeschreven. De Voorjaarsnota geeft het antwoord op een aantal actuele vragen:

1. Hoe wordt Leusden veiliger voor fietsers? De Voorjaarsnota belooft een actie om met onder andere de fietsersbond een 'plan vermindering fietsongevallen' op te stellen. Dat gebeurt per wijk.
2. Hoe wordt Leusden duurzamer? Dat staat in het milieu-uitvoeringsprogramma.
3. Hoe gaat de gemeente met wonen om? De woonvisie blijkt zo gek nog niet en ingrijpende veranderingen van de visie zijn niet aan de orde.
4. Worden de MFC's nu een keer gerealiseerd? Antwoord 'ja'.
5. Welke ruimte hebben bedrijven om zich te ontwikkelen? Daarvoor wordt de visie op de werklocaties ontwikkeld.
6. Hoe wordt Leusden Veiliger? Dat wordt gedaan door het integrale veiligheidsbeleid 2015-2019 opnieuw vast te leggen.
7. Hoe gaat de gemeente met gemeentelijke accommodaties om? Dat wordt duidelijk door het opstellen van een nieuw accommodatiebeleid, een huisvestingsplan en een vastgoedstrategie tot 2019.
8. Hoe wordt een sportbedrijf in Leusden georganiseerd? Gegadigden hebben zich al gemeld, zo meldt de Voorjaarsnota.

En dat is nu zo aardig aan die Voorjaarsnota:

- Het fietsplan kost geen € 10.000,00 extra.
- Leusden is al wandel- en fietsgemeente en dat kost geen € 60.000,00 extra.
- Het milieu-uitvoeringsprogramma kost €15.000,00 minder dan de duurzaamheidsagenda uit de Kadernota.
- De woonvisie bestaat al waardoor er minder betaald hoeft te worden.
- Als er een visie werklocaties wordt gemaakt, is dat € 50.000,00 goedkoper.

Kortom, die Voorjaarsnota is zo gek nog niet. Op de pensioenen van bestuurders na, is de begroting met de Voorjaarsnota in balans, kunnen begrotingstekorten en begrotingsoverschotten over een jaar worden gemiddeld en hoeft er geen geld uit de reserves bij. Dat noemt het CDA nu een sluitende begroting.

Is er dan bovenop die Voorjaarsnota nog zoveel nodig? De gemeente zal duidelijk moeten zijn over hoe zij de zorg aanpakt. Dat is een nieuwe taak waar nieuw budget voor komt.

De 'waarom'-vraag zal steeds belangrijker worden. Daar is een duidelijk afwegingskader voor nodig. Dat kader en de risico's zijn voor het CDA nog onvoldoende in beeld.

Er moet duidelijkheid zijn over de deelname aan het energieakkoord. Hij wil denken over de inzet van geld waar de gemeente later nog wat van terugziet. Waarom heeft de gemeente de kosten en de bedrijven de opbrengsten? Als energiebesparing een succes wordt, mogen burgers daar toch ook van meeprofiteren. Hij zou haast denken dat dit in het coalitieakkoord zo bedacht was.

Verder moet er worden gedigitaliseerd richting 'digitale gemeente 2017'. Dat is een wettelijke plicht. Het ondernemingsprogramma is een belangrijk instrument. Er moet ergens € 5.000,00 worden gezocht. Dat zou toch binnen de bestaande begrotingsposten moeten kunnen.

Kwestie van prioriteiten stellen.

De Kaderbrief is de financiële paragraaf bij het coalitieakkoord. De Kaderbrief is de bevestiging van het cadeautjes uitdelen door deze coalitie. Er gebeurt nogal wat in deze periode. De portemonnee slinkt van € 35 miljoen naar € 9 miljoen in 2018. Het CUP eet ongeveer € 3 miljoen van de reserves op, terwijl er volgens de Voorjaarsnota in de reserves nog maar nauwelijks vrij besteedbare ruimte zit. Door de Kaderbrief ontstaat daarbovenop nog eens een niet-sluitende begroting met een gat van € 880.000,00 tot en met 2018. Dan zijn veel PM-posten niet meegerekend, niet het gemeentehuis, niet de impuls Hamershof, geen deugdelijke welzijnsorganisatie, geen extra hulp of zorg als dat nodig is. Hij hoopt dat sommige ontwikkelingen geen geld gaan kosten, zoals de invulling van de visie werklocaties waarvan het college denkt dat daar sprake van rendabele investeringen zal zijn. De bezuinigingsmonitor laat nog voor enkele tonnen aan risico's zien vanwege het mogelijk niet realiseren van bezuinigingen. De ratio weerstandsvermogen Grondbedrijf is nog niet op orde, kosten een slordige half miljoen. Wat gaat het college dan doen met de wetenschap van die miljoenen tekorten? In de overweging van het CDA: Sinterklaas spelen.

Het CDA kiest niet voor het uitdelen van cadeautjes, maar voor een solide financieel beleid, waarin het vermogen wordt ingezet als risicobuffer en om investeringen te doen die later wel weer terugkomen. Als goede zorg voor burgers op de tocht staat en het echt nodig is, kunnen de reserves daarvoor tijdelijk worden aangesproken.

De CDA-fractie stemt in met de Voorjaarsnota. Het kost de gemeente al meer dan genoeg, zeker gezien de tegenvaller op de pensioenen, de meicirculaire die het nog erger maakt (een structureel gat van € 400.000,00), de bestaande risico's en de nieuwe risico's die de decentralisaties in het sociaal domein en ontwikkelingen in de projecten met zich meebrengen. De CDA-fractie stemt niet in met de geldverslindende verlanglijst van de coalitie die tot Kaderbrief is gedoopt. Voeg aan de Voorjaarsnota de decentralisaties en het energieakkoord toe. Dan staat er een stevig programma waaraan de gemeente ook financieel de handen meer dan vol aan heeft. Tegen deze Kaderbrief valt niet op te amenderen. De CDA-fractie suggereert dat het college richting de Najaarsnota 2014 de Kadernota loslaat. Hij meent dat het college het huiswerk opnieuw moet gaan maken. Baseer de Najaarsnota op het doortrekken van de Voorjaarsnota en op basis van de meicirculaire om tot een sluitend financieel plaatje te komen, waarbij de gemeente niet inteert op de reserves. Om de begroting sluitend te maken, zal het college programmaonderdelen moeten schrappen, meer moeten bezuinigen en stoppen met het leegeten van de reserves. Het CDA vindt dat de lasten voor de inwoners niet nog verder moeten worden verhoogd. Daarom dient het CDA samen met de VVD een motie in.

"De raad van de gemeente Leusden, in vergadering bijeen op 10 juli 2014;

overwegende dat:

- de Kaderbrief 2014 is ingehaald door de gevolgen van de meicirculaire 2014;
- veel programmapunten uit het CUP, waarbij een beroep wordt gedaan op de samenleving, financiële onzekerheden kennen;
- er een fors tekort moet worden opgelost;
- het niet fair is om de rekening voor nieuw beleid alsnog neer te leggen in de samenleving;

verzoekt het college:

- bij de uitwerking van de begroting 2015 en de programmabegroting 2015-2018 het tekort dat zal ontstaan te dekken door het schrappen van programmaonderdelen en door te bezuinigen en niet door lastenverzwaring;

en gaat over tot de orde van de dag".

"De raad van de gemeente Leusden in vergadering bijeen op 10 juli 2014;

overwegende dat:

- wij op 30 mei 2013 de werkwijze voor gemeenschappelijke regelingen/verbonden partijen hebben vastgesteld;
- het college deze werkwijze heeft overgenomen in de nota Verbonden partijen;
- in deze werkwijze een procedureschema is opgenomen ingeval van wijziging van de kaders productbegroting;
- dit procedureschema een tijdschema aangeeft om de stukken tijdig aan de raad aan te leveren;

roept het college op:

- dit procedureschema met tijdschema strak te hanteren en de algemene besturen van de gemeenschappelijke regelingen hierop aan te spreken;

en zendt deze motie toe aan de raden van de regiogemeenten met het verzoek deze motie ook in hun raden aan te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag."

6. Schorsing

De vergadering is geschorst van 21.50 tot 22.10 uur.

7. Reactie van het college

De **voorzitter** heropent de vergadering.

Wethouder **Dragt** dankt de raad voor de steun ten aanzien van de voorliggende stukken. Verschillende fracties hebben gevraagd of het college in het najaar van 2014 al aan kan geven wat de PM-posten uit het CUP precies inhouden. Dat is niet mogelijk. Het CUP is een programma dat de komende vier jaar wordt uitgevoerd. Een aantal punten wordt direct aangepakt en andere punten komen later aan de orde. De dekking van de PM-posten zal in sommige gevallen worden gevonden in samenwerking met de samenleving. Veel punten uit het CUP worden opgepakt met de Samenleving Voorop, daarvoor wordt ook financiering gezocht in samenhang met de Samenleving Voorop. Dat is de kracht van 'wij' waarop het college wil inzetten.

De heer **Piersma** zegt dat de wethouder aangeeft dat hij de invulling van de PM-posten nu nog niet kan aangeven. Als het college het geld niet bijeen krijgt, moet hij dan constateren dat geld uit de samenleving moet komen en dat de plannen anders niet doorgaan? Er wordt een meerjarenoverzicht gemaakt en op een gegeven moment zijn die plannen aan uitvoering toe. In het coalitieakkoord is gekozen voor een sluitende begroting.

Wethouder **Dragt** antwoordt dat een sluitende begroting het uitgangspunt van het college is. Het geld wordt uit de samenleving gehaald of er wordt elders naar dekking gezocht. Een aantal kosten uit CUP zijn posten die gedekt worden door andere maatregelen. De kosten die gemaakt moeten worden voor omgekeerd inzamelen van afval, worden gecompenseerd uit de afvalstoffenheffing. Zo zijn er meer punten die niet leiden tot negatieve posten op de begroting.

De heer **Piersma** zegt dat het eenvoudiger wordt als de wethouder aangeeft bij welke PM-posten hij ruimte heeft om die voor een deel te vullen. De raad kan dan een inschatting maken hoe deze posten zich verhouden tot de andere verplichtingen die gemeente aangaat. Als er posten zijn waaruit de PM-posten betaald kunnen worden, wil spreker die graag zien.

Wethouder **Dragt** antwoordt dat het college bij iedere Voorjaarsnota een actualisatie van het CUP-programma zal aanleveren. Daarin worden ook de nieuwe punten voor dat jaar opgenomen. Het college zal met de raad bespreken hoe de financiële dekking daarvoor wordt geregeld. Voor veel punten gaat het college eerst in gesprek met de samenleving. Er zullen partijen worden gezocht die de plannen samen met gemeente kunnen realiseren. Tevens zorgt het college voor een goede dekking.

De heer **Piersma** wil het zo simpel mogelijk maken. Er staat in het CUP een activiteit en daarvan wil hij op het laatst bij de Najaarsnota een overzicht zien hoe deze post in een sluitende begroting past. Als de wethouder aangeeft dat hij de mogelijkheid heeft daarvoor geld vrij te maken zonder dat dit ten koste gaat van andere activiteiten, wil hij dat nu graag weten. Dat is de budgetverantwoordelijkheid van de raad. Als de wethouder nu al weet waar hij dekking zal vinden, wil spreker dat nu graag weten.

Wethouder **Dragt** houdt het ook graag zo simpel mogelijk. Voor veel van de PM-posten is nog niet bekend wat die gaan kosten. Het is nog niet bekend hoe de plannen exact worden uitgevoerd. Die worden uitgevoerd samen met de samenleving en op dat moment wordt daarvoor budget gezocht. Voordat het zover is, komt het college bij iedere Voorjaarsnota met een geactualiseerde versie van het CUP. Daarin is de dekking opgenomen. Die dekking zal niet leiden tot gaten in de begroting.

De heer **Genders** vraagt of de wethouder de motie die is ingediend dan overbodig vindt.

Wethouder **Dragt** antwoordt dat de motie gaat over de tekorten zoals die zijn genoemd in de meicirculaire. Dat gaat niet over het CUP. Als het CUP er niet zou zijn, zou er nog steeds een tekort zijn op basis van de meicirculaire. De motie is ook zonder het CUP van kracht. De motie zegt dat er geen lastenverzwaring mag komen voor de burgers en nu vraagt de VVD aan het college om voor het CUP niet tot lastenverzwaring te komen.

De heer **Genders** vraagt wat de interpretatie van de wethouder is om bij iedere activiteit uit het CUP een passende dekking te vinden.

Wethouder **Dragt** antwoordt dat hij dat niet zo moeilijk vindt. Hij komt nog terug op de ingediende motie van de VVD en het CDA. Er is gevraagd om alle CUP-activiteiten SMART te formuleren. Met de Samenleving Voorop is nu nog niet precies aan te geven hoe de projecten worden ingevuld. Door dat nu SMART te formuleren loopt het college vooruit op datgene wat het wil realiseren. Niet alleen het college is aan zet. In het CUP zitten veel activiteiten die met de samenleving uitgevoerd gaan worden. Dat betekent dat gezamenlijk met de samenleving het traject wordt ingevuld en hoe dat gefinancierd gaat worden. Dan worden alle SMART-principes ingevuld.

De heer **Genders** resumeert dat de wethouder de SMART-criteria tijdens de rit formuleert en niet vooraf.

Wethouder **Dragt** geeft aan dat de formuleringen gedurende een periode van vier jaar voor het CUP worden geformuleerd. Het college komt ieder jaar met een actualisatie van het CUP en ieder jaar zullen er nieuwe projecten van start gaan. Voordat een project van start gaat komt het college met de SMART-principes. Dan is er met de samenleving overlegd hoe het plan wordt ingevuld en gefinancierd.

De heer **Piersma** zegt dat de wethouder aangeeft dat de projecten samen met de samenleving worden bepaald. Als er een begroting wordt opgesteld met een meerjarenraming kan spreker zich voorstellen dat de wethouder naar de samenleving aangeeft wat de gemeente te bieden heeft. Als het allemaal open en vrij is, weet spreker niet hoe de raad zijn budgetrecht in moet vullen. De raad moet de kaders aangeven waarbinnen het college de SMART-

formulering kan opstellen. Als daarover geen vaste afspraken worden gemaakt, vraagt hij zich af wat het nut van de Najaarsnota is.

Wethouder **Dragt** geeft aan dat hij al duidelijk heeft aangegeven dat de projecten uit het CUP voor een periode van vier jaar gelden. De raad staat iedere keer aan de lat om te controleren dat wat het college voorstelt ook daadwerkelijk ingevuld gaat worden. Het college geeft nu aan met welke projecten het college op dit moment wil starten. Daarvoor is financiële dekking gegeven. Alle andere projecten worden in een latere fase vormgegeven en met de samenleving worden daarvoor de criteria bepaald. Die criteria worden aan de raad voorgelegd en dan heeft de raad de gelegenheid daar zijn visie op te geven. Dat is inclusief de dekking.

In de visie op de werklocaties wordt geen borging aan de winkeliers gegeven. Er is door de VVD gezegd dat de situatie verandert en dat er een detailhandelsvisie moet komen, met een borging voor winkeliers om de toekomst zeker te stellen. Die borging geeft het college niet. De winkeliers moeten zelf voor hun toekomst zorgen. Het college zal een nieuwe detailhandelsvisie opstellen in het kader van de visie op de werklocaties. Daarin wordt meegenomen welke activiteiten op de verschillende werklocaties uitgevoerd kunnen worden. De nieuwe detailhandelsvisie wordt samen met de winkeliers opgesteld. Er wordt ook input gevraagd van de winkeliers. De gemeente kan de toekomst van de winkeliers niet borgen.

De verslagen van inspraakreacties die tijdens de coalitieonderhandelingen zijn ingebracht zitten met de reactie van het college bij de stukken.

Ten aanzien van de portefeuillevverdeling geeft spreker aan dat voor de wethouders heel duidelijk is wie verantwoordelijk is voor welke portefeuille. De wethouders voelen zich als college verantwoordelijk voor het beleid dat wordt uitgevoerd. Het feit dat sommige portefeuilles over meerdere wethouders zijn verdeeld, geeft aan dat er een collegiaal bestuur wordt gevormd.

In de meicirculaire staat het tekort voor 2014 op € 400.000,00. Het college heeft aangegeven dat het wil vasthouden aan een degelijke financiële koers. De raad wordt in de gelegenheid gesteld die koers te monitoren. In de reguliere rapportages krijgt de raad inzicht in de voortgang van de financiële reserves en de financiële positie van de gemeente. Een sluitende begroting is daarbij het uitgangspunt.

De heer **Piersma** heeft in de Informatieronde gevraagd om een overzicht over de verdeling binnen de reserves van acties die het college onderneemt. Hij heeft wel een aantal bestemmingen gezien in de cijfers, maar hij weet niet waar het geld vandaan komt. In de Voorjaarsnota staat dat er nog een vrije ruimte van € 410.000,00 is. Er wordt circa € 3 miljoen vermeld die uit de reserves wordt gehaald die hij niet kan thuisbrengen. Hij vraagt een overzicht hoe de opbouw van de reserves eruit ziet nadat het college een 'aanslag' op de reserves heeft gepleegd vanwege het CUP.

Wethouder **Dragt** zegt dat het college een overzicht heeft gegeven van de reserves zoals die op dit moment bekend zijn. Dat is een overzicht waarin de maatregelen vanuit het CUP zijn verwerkt.

De heer **Piersma** zegt dat er een liquiditeitsoverzicht is meegestuurd. Dat overzicht dateert van voor deze raadsperiode. Daarin stond een vrije ruimte vermeld van € 1,1 miljoen. Volgens de Voorjaarsnota is bedrag geslonken tot een bedrag van € 410.000,00. Er wordt een bedrag van € 3 miljoen uit de reserves gehaald. Er is een lijst van de liquiditeitsprognoses bijgevoegd waarin bestemmingen zijn opgenomen. Hij wil weten hoe de opbouw van de reserves eruitziet voordat het college de bestemmingen heeft aangegeven en hoe de lijst eruitziet nadat de bestemmingen erbij zijn gegeven.

Wethouder **Dragt** zegt toe dat hij dat overzicht zal geven. De vraag van het CDA is: voordat de maatregelen uit het CUP zijn verwerkt, was er een overzicht van reserves. Nu wordt een aantal maatregelen getroffen en waar worden die bedragen verwerkt. Een belangrijk deel

van de reserves is gelabeld, zoals de derde spoorlijn voor Pon. Er zijn reserves die worden ingezet voor duurzaamheidsmaatregelen die zich terug gaan verdienen. Die zijn specifiek benoemd. Er is € 1 miljoen gehaald uit de herschikking van gelabelde reserves. Een deel van die € 1 miljoen is daaruit gehaald en een deel is uit de reserve vrij besteedbaar gehaald.

De heer **Piersma** geeft aan dat hij dit heel interessante informatie vindt. Als het college aangeeft dat het een andere inschatting maakt bij de gelabelde reserves dan raakt dat de raad ook in de mogelijkheden om op het budget te sturen.

Wethouder **Dragt** zegt dat de vermindering regeldruk een aantal keer is genoemd. De raad heeft een werkgroep geformeerd en die heeft een aantal aanbevelingen gedaan. Een van de aanbevelingen is het ondernemersdossier. Het college verwacht in het najaar van 2014 met een proef te starten om met een aantal ondernemingen het ondernemersdossier te realiseren. Als dat slaagt, wil het college het plan daarna verder uitrollen.

De heer **Piersma** weet dat Horeca Nederland nu wil beginnen met dat ondernemersdossier. Wat is de reden dat er nu nog niet gestart kan worden, en dat de start pas na de zomervakantie gerealiseerd kan worden?

Wethouder **Dragt** geeft aan dat het college na de zomervakantie de resultaten zichtbaar maakt.

De **burgemeester** vult aan dat zij samen met de wethouder in de werkgroep zit. Met de horeca is afgesproken dat het ondernemersdossier gezamenlijk wordt opgepakt.

Wethouder **Dragt** zegt dat het CDA samen met de VVD een motie heeft ingediend om de tekorten zoals voorzien in de meicirculaire niet te dekken door lastenverzwaring. Het college moet die motie ontraden omdat dit afwijkt van de afspraken die in het coalitieakkoord zijn opgenomen. In het coalitieakkoord staat dat het college zijn uiterste best doet om geen lastenverzwaring bij de burgers neer te leggen. Dat zal alleen gebeuren in uiterste noodzaak en dan alleen goed gemotiveerd. Tevens zal het college dan in gesprek gaan met de samenleving. Hij wil graag vasthouden aan de afspraken uit het coalitieakkoord.

De heer **Piersma** zegt dat de wethouder aangeeft dat er veel activiteiten zijn die het college samen met de samenleving wil oppakken waarbij de samenleving ook wordt gevraagd te investeren. Dan moet de gemeente ook duidelijkheid geven en moet er worden aangegeven wat de gemeente dekt in de kosten. Maar als de samenleving op twee manieren bij de kladden wordt gepakt, via een lastenverzwaring en meebetalen aan allerlei trajecten wordt wel veel. Hij wil graag een helder budget waarin wordt aangegeven wat de gemeente doet. Als er een bijdrage van de burger wordt gevraagd, is dat geen last, maar een zaak ten nutte van de samenleving.

Wethouder **Dragt** zal bij de Najaarsnota terugkomen op het tekort ten gevolge van de meicirculaire. Daarin komen meerdere voorzieningen aan de orde. De raad heeft dan uitgebreid de mogelijkheid de standpunten naar voren te brengen. Het college raadt af om van tevoren te roepen dat er niet aan lastenverzwaring wordt gedacht.

Wethouder **Van Beurden** start met de motie van GroenLinks-PvdA over de preventie verslavingszorg. Die motie kan hij ondersteunen. Hij zal hierover overleg voeren met de scholen, ook zij hebben hierin een verantwoordelijkheid. Fair trade is een project van de Samenleving Voorop. De winkeliers, bedrijven en detailhandel hebben zich in een werkgroep verenigd en hebben de gemeente gevraagd hieraan mee te doen. Het is onderdeel van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en dat gaat de goede kant uit. De ChristenUnie-SGP heeft vragen gesteld over provinciale subsidie voor de laadpalen. Bij elke laadpaal draagt de provincie de helft van de kosten bij, de gemeente en het bedrijfsleven dragen ieder een kwart van de kos-

ten. Op de vraag van het CDA, wat de inwoners terugzien van het energieakkoord geeft hij aan dat het collegevoorstel voorziet in de aanloopinvestering; daarna staat het project op eigen benen en krijgt de gemeente er veel maatschappelijk rendement en mogelijk ook financieel rendement voor terug. De raad krijgt een apart voorstel, waarop nog gereageerd kan worden.

Wethouder **Overweg** zegt dat er vragen zijn over de visie, communicatie over de 3D's en de Biezenkamp. Het college wordt verweten dat het geen visie heeft, maar de visie is: de Samenleving Voorop. Het is dan gepast om eerst met de samenleving in gesprek te gaan. Bij de 3D's staan de cliënten voorop. Eerst kijken wat de netwerken kunnen en dan kijken wat de gemeente kan doen. Dat is de visie van het college en daarover heeft het college een brief geschreven. Hij denkt dat er in december 2014 zaken met de raad kunnen worden vastgesteld. Ook daar is ruimte voor de samenleving. Het communicatieplan zal er zeker komen. Vervolgens moet er rust komen in het sociaal domein voor de mensen die het betreft. Het heeft de aandacht van het college en er zal op het creëren van rust worden ingezet. De Biezenkamp is vaker aan de orde geweest. Voor de openbare ruimte is een plaatje gecreëerd, maar dat is lastig te realiseren. Er wordt stapsgewijs gewerkt en er wordt steeds gekeken hoe een deel van het plaatsje gerealiseerd kan worden. Daarnaast wordt gekeken welke tijdelijke maatregelen getroffen kunnen worden om de leefbaarheid in de Biezenkamp te vergroten. Omwonenden vragen om aanpassingen waardoor zij de Biezenkamp en andere plekken goed kunnen bereiken.

De **burgemeester** heeft een globale opmerking gehoord over de perikelen in het gemeentehuis en de bedrijfsvoering. Het college heeft aangegeven dat die voortgang op schema ligt. Het is geen zaak die tussen neus en lippen door uitgevoerd kan worden. Het vergt veel aandacht en inzet van het college. Zij heeft er vertrouwen in dat het streven wordt gehaald. De motie over zelfredzaamheid vindt zij een mooi streven, maar deze is overbodig. Er wordt zeker meer gedaan dan het inzetten van de AED's. Ouderen in de gemeente worden geïnformeerd over brandveiligheid, dat gebeurt door de samenleving. Daarover worden gesprekken gevoerd. Met de VRU wordt bewustwording gecreëerd over risico's bij de bedrijven en instellingen om de zelfredzaamheid te vergroten. Er zijn gesprekken gaande met zorginstellingen waarbij zij worden voorbereid op calamiteiten binnen de instelling en zij moeten een actueel zorgcontinuïteitsplan hebben. De VRU zet in op participatie en zelfredzaamheid. Er wordt gewerkt aan Hartslag.nu waarbij bewoners mee kunnen doen in het leertraject om de AED's te bedienen. Daarnaast loopt de woonvisie waarin staat dat om woningen in Leusden aantrekkelijk te houden instrumenten ingezet moeten worden voor veiligheid en levensloopbestendigheid. De motie over de werkwijze gemeenschappelijke regelingen spreekt heldere taal. Zij vindt het prima als de raad deze aanneemt zodat deze vervolgens doorgestuurd kan worden naar de andere gemeenten

8. Raad en college tweede termijn

De heer **Van Herpen** is blij met de beantwoording van wethouder Dragt over de € 400.000,00 uit de meicirculaire. Hij is blij met het antwoord van de wethouder over de lastenverzwaring en het citaat dat hij daarbij heeft gegeven uit het coalitieakkoord. De coalitie heeft bewust de keuze gemaakt om bij dit soort vraagstukken zich niet op voorhand al te binden aan bepaalde uitkomsten. Er wordt kijkend naar de problematiek een afweging gemaakt, waarbij zo min mogelijk lastenverzwaring aan de orde is. Het wordt alleen niet op voorhand al uitgesloten. De motie van VVD en CDA zal spreker niet steunen.

De heer **Piersma** zegt dat de heer Van Herpen in zijn betoog heeft gewaarschuwd voor ontsparingen op het financiële vlak. De wethouder heeft al gezegd dat zonder het CUP en de Kaderbrief er al een tekort is vanwege de meicirculaire. Baart dat de GroenLinks-PvdA-fractie geen zorgen?

De heer **Van Herpen** antwoordt dat hij daarover geen zorg heeft. De wethouder heeft aangegeven dat het CUP fasegewijs wordt uitgerold. Bij elke stap wordt voor de raad inzichtelijk gemaakt wat het voorstel zal inhouden en hoe dat binnen de begroting wordt afgewikkeld. Hij snapt dat het CDA voor de lange termijn zoekt naar zekerheid. Het college heeft gekozen voor een stapsgewijze werkwijze die financieel binnen een sluitende begroting past.

De heer **Piersma** geeft aan dat de GroenLinks-PvdA wellicht een andere definitie heeft over een sluitende begroting dan het CDA. Als er posten in de begroting staan, zijn dat niet de reserves. Nu wordt een enorm beroep gedaan op de reserves, is dat voor GroenLinks-PvdA onderdeel van de begroting of wordt het echt uit de begroting gehaald.

De heer **Van Herpen** geeft aan dat de reserves deels zijn bedoeld om investeringen te doen. Dat is een bewuste keuze die in het coalitieakkoord is gemaakt. Daarmee wordt rendement op het maatschappelijk vlak gecreëerd in plaats van het geld op de spaarbank te laten staan en daar weinig tot geen rente meer over te ontvangen vanwege het schatkistbankieren.

De heer **Piersma** zegt dat heer Van Herpen steeds uitgaat van het coalitieakkoord waarin staat: er worden investeringen gedaan om uiteindelijk tot duurzame besparingen te komen. Dan komt het geld terug. Er worden ook plannen uit de reserves gefinancierd die niet terug komen in de reserves. Daar heeft GroenLinks-PvdA geen moeite mee, klopt dat?

De heer **Van Herpen** geeft aan dat het maatschappelijk rendement meer is dan financieel rendement. Hij geeft aan dat dit volgens hem ook zo in het coalitieakkoord is opgenomen.

De heer **Genders** geeft aan dat uit de beantwoording van het college voor hem het scenario opdoemt van zwevende projectvlotjes die door de coalitieperiode heen zweven. Hoe wil het college tot een betrouwbare programmabegroting komen, zodat de raad daarop voldoende kan sturen. Hij hoort veel zorg over mensen die tussen wal en schip dreigen te vallen en stapeling van zorg. Hij wil het college meegeven deze zaken concreet te maken om ervoor te zorgen dat daarin geen excessen ontstaan.

De heer **Madiol** zegt dat de heer Genders een aantal zaken heeft benoemd in zijn bijdrage waarop hij verder in wil gaan. Er wordt door de heer Genders in en buiten de raad gesproken over het feit dat dit college de botte bijl hanteert. Hij zegt ook dat dit college zaken over de muur gooit. Het over de muur gooien gebeurt niet in Leusden, maar in Den Haag waar de VVD een grote vinger in de pap heeft. D66 is niet blij met dit soort woorden. Hij legt er een voorbeeld naast. Hij is gecharmeerd van klassieke muziek, een daarvan is de Bolero van Ravel. Als hij de muziek van Ravel vergelijkt met de discussie die nu wordt gevoerd, opent de muziek op een solide wijze. Aan het eind van de Bolero komen de paukenslagen. Vergelijkend met deze discussie vindt hij dat het begin van de muziek aardig klinkt. De vragen van het CDA aan het college kan D66 ondersteunen. D66 wil dat de raad op de hoogte wordt gehouden. In het laatste deel van het muziekstuk komen de paukenslagen en daarmee kijkt hij naar de heer Genders. Iedereen weet dat bij de Bolero de volumeknop steeds verder wordt teruggedraaid.

De heer **Genders** vraagt of het de heer Madiol bekend is van welke partij de minister van Sociale zaken is. De woordkeuze is de interpretatie van de VVD.

De heer **Madiol** gaat op deze vraag niet in. Hij geeft aan dat het wel de interpretatie van de VVD kan zijn, maar hij vindt de woordkeuze niet terecht.

De heer **Piersma** vraagt of D66 of het met hem eens is dat er nog veel onduidelijk is over wat er nu is gepresenteerd. Hij moest zelf een optelsom maken van de Voorjaarsnota, Kadernota en meicirculaire.

De heer **Madiol** vraagt het CDA een korte vraag te stellen. Spreker heeft aangegeven dat hij het op bepaalde punten met het CDA eens is. Het gaat erom dat de raad op het moment dat het college met voorstellen komt, dit moet kunnen controleren. De voorliggende zaken zijn ambitieus en dat is de afgelopen jaren niet voorgekomen. Het college heeft ruimte nodig de plannen uit te werken. Dat is zijn antwoord en hij heeft geen behoefte aan een betoog waarbij de heer Piersma voor de vierde keer alles ten opzichte van het coalitieakkoord nogmaals naar voren brengt.

De heer **Piersma** wil het toch graag gezegd hebben. Enkele maanden geleden stond hij hier in de raad en heeft hij naar de financiële paragraaf van het coalitieakkoord gevraagd. Daarop heeft de heer Madiol geantwoord dat spreker deze over drie maanden zou ontvangen. Nu constateert hij dat zelfs de coalitiefracties zeggen: er wordt nog gewacht met de duidelijkheid tot de Najaarsnota. Het is in Leusden nog niet eerder voorgekomen dat er na het presenteren van het coalitieakkoord van april tot aan de Najaarsnota gewacht moest worden op de cijfers. Hij vindt het een schandaal. De heer Madiol wil het niet horen en dat snapt hij goed. Hij hoort nu te weten wat het coalitieakkoord betekent. Het CDA kan het aan niemand uitlegen, maar D66 ook niet.

De heer **Madiol** geeft aan dat als de heer Piersma het een schandaal noemt, dit zijn woorden zijn. De heer Piersma heeft antwoorden gehad en hij heeft geduld te nemen in deze zaak.

De heer **Piersma** is blij met de toezegging van de wethouder dat de PM-posten niet zullen leiden tot gaten in de begroting. Voor de komende periode heeft hij daarover in ieder geval duidelijkheid. De wethouder heeft ook gezegd dat zonder het CUP er tekorten zijn vanwege de meicirculaire. Daar zit voor hem de zorg. Het CUP is niet gedekt vanuit de begroting, maar komt voor 100% uit de reserves. Dat vindt hij heel indrukwekkend. Hij vindt het goed dat het college met de samenleving in gesprek gaat. Hij adviseert het college die gesprekken niet volledig blanco in te gaan, maar eerlijk te zijn over de lengte van de armen. Het is frustrerend als mensen met de gemeente in gesprek gaan met bepaalde verwachtingen, terwijl voor de gemeente al duidelijk is dat zij de verwachtingen niet waar kan maken. Hij is blij met het energieakkoord. Hij wil weten of daar voor de gemeente ook besparingen in te vinden zijn. Er moet ook een prikkel worden neergelegd, waarbij de gemeente zegt: wij investeren aan de voorkant, maar er komt ook iets terug naar de gemeente. De gemeente moet er ook aan kunnen verdienen, zoals anderen dat ook doen.

Mevrouw **Pouwels** wil ingaan op de moties. De motie die voorligt van VVD en CDA over de lastenverzwaring. Zij is het eens met de indieners dat er niet te makkelijk naar lastenverzwaring gegrepen moet worden. In het coalitieakkoord staat ook: lastenverzwaring alleen als dat onvermijdelijk is. Het schrappen van programmaonderdelen vindt zij lastig. Er zijn verkiezingen geweest en de burgers hebben gekozen en verwachten iets van de partijen. Zij wil zaken realiseren waar de burgers baat bij hebben. Het schrappen van programmaonderdelen en nog verder bezuinigen wordt heel moeilijk. Er zal gezamenlijk gekeken moeten worden hoe het gat van € 400.000,00, dat is ontstaan door de meicirculaire, gedicht kan worden.

De heer **Piersma** vraagt of mevrouw Pouwels meer duidelijkheid kan geven over hoe zij het gat van € 400.000,00 wil dichten. Uiteindelijk heeft zij als onderdeel van de coalitie een plaatje voorgelegd dat niet sluitend is. De coalitie moet toch ergens door een bocht om dat gat te dichten. Als er nu niet wordt aangegeven door welke bocht dat moet, is hij nieuwsgierig of elke bocht dan goed is.

Mevrouw **Pouwels** is ook nieuwsgierig. Zij wil alleen aangeven dat lastenverzwaring niet als eerste wordt aangegrepen om de plannen gestalte te geven. De belasting voor de burger is ChristenUnie-SGP ook heilig. Maar op voorhand stellen dat er geen lastenverzwaring komt gaat haar te ver.

De heer **Genders** kent de ChristenUnie-SGP als een gedegen partij op dit gebied. Kan mevrouw Pouwels aangeven waar voor haar de grens ligt? Wat is het criterium om toch in de richting van lastenverzwaring te kijken?

Mevrouw **Pouwels** kan dat niet in de volle breedte aangeven. Het gaat erom wat de ChristenUnie-SGP aan de kiezers heeft beloofd en wat afgesproken is in het coalitieakkoord. Als er wordt gekozen voor lastenverzwaring moet duidelijk zijn waar de gelden voor nodig zijn. De grens kan zij niet vooraf aangeven. Zij is blij met het overzicht van de reserves dat is toegezegd. De motie die de ChristenUnie-SGP heeft ingediend wordt op basis van de beantwoording van de burgemeester teruggetrokken.

9. Besluitvorming amendementen

Er zijn geen amendementen ingediend.

10. Besluitvorming voorstellen

De Kaderbrief wordt met 12 stemmen voor, ChristenUnie-SGP, GroenLinks-PvdA en D66, aangenomen.

De Voorjaarsnota wordt unaniem aangenomen.

11. Besluitvorming eventuele moties

De motie gemeenschappelijke regelingen wordt unaniem aangenomen.

De motie verslavingszorg wordt met 12 stemmen voor, ChristenUnie-SGP, GroenLinks-PvdA en D66, aangenomen.

De motie financiële gevolgen CUP wordt met 9 stemmen voor, CDA en VVD, verworpen.

12. Afscheid Tom Wildenburg

De **voorzitter** neemt afscheid van de heer Wildenburg. Afscheid nemen van een raadslid vindt zij nooit leuk. In het geval van de heer Wildenburg is dat eerder dan iedereen had verwacht. Van maart 2010 tot februari 2013 was hij actief als fractievertegenwoordiger met als portefeuille WMO, Jeugdzorg en Sport. Hij werd daarin gecoacht en begeleid door Cisca Ligtermoet. Spreekster heeft bewondering voor Cisca dat het haar is gelukt hem te coachen, dat lukt slechts weinig mensen. Op 28 februari 2013 is hij als raadslid geïnstalleerd, met als portefeuille kinderopvang, sport, citymarketing, RWA Amfors. Zij waardeert de bijzondere manier waarop Tom als campagneleider van de gemeenteraadsverkiezingen voor de VVD heeft gefunctioneerd. Hij nam daarin alle partijen mee. Daarnaast is er een goede evaluatie geweest die zeker meegenomen zal worden bij de volgende verkiezingen. Zij heeft vernomen dat hij een uitmuntende voorzitter was van de informatieronde Ruimte.

Toen zij haar afscheidspeech bedacht, kwamen er twee jongensboeken bij haar naar boven: Dik Trom, en dat heeft niets te maken met zijn afgetrainde lichaam, maar heeft te maken met de uitspraak: het is een bijzonder kind.

Het andere boek is Pietje Bell. Tom heeft een geheel eigen wijze van opereren in de gemeenteraad. Spreekster heeft daar met bewondering en spanning naar gekeken. Tom is heel actief met zijn bedrijf in Leusden en omgeving en die bepaalde manier van werken heeft hij ook losgelaten op zijn werkwijze als raadslid. Er kwamen regelmatig mensen naar haar toe met de vraag: heb je gezien wat Tom nu weer heeft getwitterd? Kan daar geen einde aan worden gemaakt? Dat is niet gelukt, maar zij heeft het ook niet geprobeerd. Het is ook lastig als een raad vast wil houden aan oude gedragsregels en tegelijkertijd wil vernieuwen. Het is de moeite daarover na te denken. Zij is blij dat deze gemeente heel nuchter is, en dat dingen gebeuren zoals ze zijn. Tom heeft een brief geschreven waarin hij aangeeft waarom hij stopt met raadswerk. Om het raadswerk goed uit te voeren, kost dat veel tijd en hij heeft meer tijd nodig voor zijn goedlopende bedrijf en het thuisfront. Het is nu kort na de verkiezingen en dat heeft hij deze stap goed uit kunnen leggen. Zij hoopt Tom nog regelmatig in de raadzaal te zien. Zij vond het een genoegen hem in de raad te hebben.

De heer **Wildenburg** dankt iedereen, ambtenaren, griffie, bodes en collega's voor de samenwerking. Maandag 13 juli a.s. is hij als sponsor op het gemeentehuis voor de borrel in verband met Natuur en Mystica. Hij gaat niet emigreren dus iedereen zal hem nog wel zien. Hij blijft zich inzetten voor leuke dingen voor Leusden en hij wenst de raad veel succes. Hij weet zeker dat zijn opvolger Klaas de 'next step' is.

13. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.10 uur.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Leusden in de vergadering van 2 oktober 2014.

griffier,

voorzitter,

